

Daf Hayomi Michnayot

Dans un an, vous aurez terminé l'ensemble des traités de la Michna

משניות מבוארות מסכת ברכות פרק ג - ד

ב ימי

פרק ג א מי שמתו מוטל לפניו שמת לו מת מקרובי שחיב להתאבל עליו או לטפל בקבורתו פטור מקריאת שמע וזמן התפלה וזמן התפילין. מפני שהוא טרוד במצות הקבורה ובאבלו, נושאי המטה וחולפיהו וחולפי חולפיהו על אלו שנוטמים הבן לנשיאת המטה, כך היה דרון שהרבה אנשים עמדו על ההתחלה בקריאת המטה לפי שהכל רוצים לבנות מצות נשיאת המטה, בין את שלפני המטה ובין ואת שלאחר המטה, את שלמטה צרך כחה שועמדו מוכן לשאת המטה, פטורין מקריאת שמע, ואת שאין למטה צורך בהן שהולכים רק ללחץ משהם חביבי מקריאת המטה שמע, אלו שיש צורך בהן, ואלו שאין צורך בהן, פטורין מן התפלה, משום שאלו יכולים לעמוד על משום ארבעה דברים: פנה יתרה: **ב** קברו את המת וחזרו לעשות שורה לנחום האבלים, ויכולו להתחיל קריאת שמע ולגמורו אפילו רק פסוק ראשון, עד שלא יגיע האבלים לשורה, יתחילו, ואם לאו שאלו שאין יכולו לעמוד על שיעור האבלים לשורה, לא יתחילו, הנוטמים בשורה לנחום האבלים, הפנימים פטורין וראוין את האבלים, פטורים מקריאת שמע, והחיצונים שאין וראים את פני האבלים, חביבי קריאת שמע: שיש ונבדלים פטורים מכל מצוה עשה שהזמן נרמא היינו שיש להם זמן מיקר שהזמן גורם להתעורר, כגון קפה, לולב, וחיביו בלאו אפלו שהזמן נרמא, כגון אכילה חזמי כחה, טעמים שטורים מן התורה, ודבוקן חיבו אותה, והחיוב על אביהם במקצת מן המצות מטעם תורה: **ג** שיש, ונבדלים, חביבי קריאת שמע: שיש במקצת מן הנשים חיבות בהן, דגמרי לה לא מאשה, וקטנים פטורים

מקריאת שמע, שיש פטורים מן קיש שביים וזמנה רק ביים ושבפילה וזמנה רק בפילה, וזמן התפילין שלילה ובתן לאו זמן שפטורים מן קיש מפני שאינו מציא אצל אביו וזמן קריאת שמע בערב, ובכפר עד יושן הוא, וזמן התפילין שאין וכולים לשמור אותן בטקרת הגוף, וחיבין בתפלה שהיא רחמים, ובמוזה, ובברכת המזון, וראוין תליון בזמן: **ד** בעל קרי עניא תקוב טבילה לבעל קרי בין באנס בראו, ויאסור לו ללמד ולקרות שמע עד שישלבו, אבל מהרהר בלבו קריאת שמע כשהגיע זמנה, וקריאת שמע, דאורייתא ואינו מברך אפילו בהרהר ברבת קריאת שמע, ודברת קריאת שמע עד שישלבו, לא הברכות שלפניה, ולא הברכות שלאחריה, ועל המזון אם אכל מברך לאחרי דברת המזון מן התורה, ואינו מברך לפני לפני האכילה משום דתיי ודבוקן, ויהיה אומר, מברך פנה אפלו ברכות קריאת שמע לפניים ולאחריהם, וסוכר דמתר בקריאת שמע ובברכת קריאת שמע ובכל הברכות, והאידיא חכמים ידל טביל לטבילתא, ומתר ללמד ולקרות את שמע אפלו בעל טבילה, וקבת ריי שהרמב"ם מיימי לא טבילה לטבילה זו: **ה** היה עומד בתפלה שמונה עשרה ששכח שחיב בטבילה, וזכר אחר שהתחיל שהוא בעל קרי לא יסיק את התפלה, אלא יצטרך לברך ויהיה יד לטבול והגיע זמן קריאת שמע, אם יכול לעלות ולהתפוס בכסוי הדיו ולקרות קריאת שמע, עד שלא תנץ החמה ושיתקין אנשים המתחבבים אל המצות מדיקון לגמור אותה, אם תנץ, כדכתיב (תלמיד ט"ז ב) "וראך עם שמש", ואי יעלה ויתפסה ויזכר, ואם לאו שלא יסיק לעלות להתפוס עד שתנץ החמה, יתפסה במים ויקרא,

פרק ד א תפלת השחר עד חצות, רבי יהודה אומר, עד ארבע שעות. תפלת המנחה, עד הערב. רבי יהודה אומר, עד פלג המנחה. תפלת הערב אין לה קבע, ושל מוספין כל היום. רבי יהודה אומר, עד שבע שעות: **ב** רבי חנניא בן הקנה היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש וביציאתו תפלה קצרה, אמרו לו, מה מקום לתפלה זו, אמר להם, בכניסתי אני מתפלל שלא תארע תפלה על ידי, וביציאתי אני נותן הודיה על חלקי:

שעה ורביע, שזמן מנחה קטנה הוא מתעשר שעות ומתקנה, וסוכר קרפון תמיד של ערב קרב עד פלג המנחה, ואו היו און זמן תפלת מנחה, תפלת הערב שהוא כנגד הקרבת אברים ופקדיו, אין לה קבע, קביעת זמן מיסים בתוך הלילה, אלא זמנה כל הלילה. קריבת אברים ופקדיו שקרבים כל הלילה, ושל מוספין זמנה כל היום קרפון מוסף שקרב כל היום, אבל לכתחלה יתפלל קדם שבע שעות רבי יהודה אומר עד שבע שעות ביים, כי סוכר יד קרפון מוסף אפלו בדעיבדי עד שבע שעות: **ג** רבי חנניא בן הקנה היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש ללמד, וביציאתו מבית המדרש תפלה קצרה, וזה לשון הגמרא. תפ רבנן בכניסתו מרזי אומר, יהי רצון ממנו שיהיה יד אלקי שלא יארע דבר תקלה על ידי, ולא אקשיל דבר תקלה ויחזקתי בי חברי, ולא אומר עד טמא טורח ולא על טורח ומגא. אלא יתפלל חברי בדבר תקלה ואשמוט כסם, ביציאתו מה הוא אומר מודה אני לנפך ה' אלקי ששמת חלקי מיושבי בית המדרש, ולא שמת חלקי מיושבי קרנות, שאני משכים והם לחיי עולם הבא, והם רצים לכאן שחתי: אמרו לו חכמים מה מקום מה ענינה ותפלה זו, אמר להם משכמי לבית המדרש אני מתפלל שלא תארע דבר תקלה על ידי, בלמוד ובהוראה שלא אקשיל בדבר תקלה וישמחו חברי, הרי רעה שחבאו על ידי שאנרים להם שיענישו, וביציאתי אני נתון חזיה מודה להקדוש שברך הוא על הטוב על חלקי חלקי מיושבי בית המדרש. ושתי התפלות האלו חובק על כל איש ואיש לאמרו:

שעה ורביע, שזמן מנחה קטנה הוא מתעשר שעות ומתקנה, וסוכר קרפון תמיד של ערב קרב עד פלג המנחה, ואו היו און זמן תפלת מנחה, תפלת הערב שהוא כנגד הקרבת אברים ופקדיו, אין לה קבע, קביעת זמן מיסים בתוך הלילה, אלא זמנה כל הלילה. קריבת אברים ופקדיו שקרבים כל הלילה, ושל מוספין זמנה כל היום קרפון מוסף שקרב כל היום, אבל לכתחלה יתפלל קדם שבע שעות רבי יהודה אומר עד שבע שעות ביים, כי סוכר יד קרפון מוסף אפלו בדעיבדי עד שבע שעות: **ג** רבי חנניא בן הקנה היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש ללמד, וביציאתו מבית המדרש תפלה קצרה, וזה לשון הגמרא. תפ רבנן בכניסתו מרזי אומר, יהי רצון ממנו שיהיה יד אלקי שלא יארע דבר תקלה על ידי, ולא אקשיל דבר תקלה ויחזקתי בי חברי, ולא אומר עד טמא טורח ולא על טורח ומגא. אלא יתפלל חברי בדבר תקלה ואשמוט כסם, ביציאתו מה הוא אומר מודה אני לנפך ה' אלקי ששמת חלקי מיושבי בית המדרש, ולא שמת חלקי מיושבי קרנות, שאני משכים והם לחיי עולם הבא, והם רצים לכאן שחתי: אמרו לו חכמים מה מקום מה ענינה ותפלה זו, אמר להם משכמי לבית המדרש אני מתפלל שלא תארע דבר תקלה על ידי, בלמוד ובהוראה שלא אקשיל בדבר תקלה וישמחו חברי, הרי רעה שחבאו על ידי שאנרים להם שיענישו, וביציאתי אני נתון חזיה מודה להקדוש שברך הוא על הטוב על חלקי חלקי מיושבי בית המדרש. ושתי התפלות האלו חובק על כל איש ואיש לאמרו:

משניות מבוארות מסכת ברכות פרק ג

הרח ומרד הנשם, בתחת הממים בכרזה שניה שמדברת מתחית הממים שזמן המרדים המביא חיים לטולם שהנשמים מהיח את הנשמים והנחמים שכבר מתו ונבשלו, שעל ידו גדלון הברכות וגו' שמים אחת מברכותיו של הקדוש שברך הוא דכתיב (ויקרא כ"ב) "עשה גדלות על אי חקר הגתן מטר על פני ארץ, ושואליו הנשמים זמן טל ומטר לשון בקשה בברכת השמים

ג רבן גמליאל אומר, בכל יום מתפלל אדם שמונה עשרה. רבי יהושע אומר, מעין שמונה עשרה, שאומרים קצור הברכה וחותם סוף כל ברכה, ויש אומרים הבינו, שהיא ברכה אחת שליש בה פני כל הברכות האמצעיות וחותם ברוך אתה ה' שמונת הפלה, ולשתי הידות אמר ג רבן גמליאל וי' אהדת

תקפון רבי עקיבא אומר, אם שגורה תפלתו בפניו שלמד זמנה אלה בה שלא יטעה, יתפלל שמונה עשרה, ואם לאו, שמונה עשרה: **ד** רבי אליעזר אומר, הנושעה תפלתו קבע, אין תפלתו נתוננים, רבי יהושע אומר, המהלך במקום סקנה, מתפלל תפלה אומר, הושעה השם את עמך את שארית ישראל, בכל פרשת העבור יהיו צרכיהם לפניך. ברוך אתה ה' שמונת תפלה: **ה** היה רוכב על החמור, ירד, ואם אינו יכול לירד, יחזיר את פניו, ואם אינו יכול להחזיר את פניו, יכון את לבו כנגד בית קדש הקדשים: **ו** היה יושב בספינה או בקרון או באסדה, יכון את לבו כנגד בית קדש הקדשים: **ז** רבי אליעזר בן עזריה אומר, אין תפלת המוספין אלא בחבר עיר, וחכמים אומרים, בחבר עיר ושלם בחבר עיר. רבי יהודה אומר משמו, כל מקום שיש חבר עיר, הניחיד פטור מתפלת המוספין:

פרק ה א אין עומדין להתפלל אלא מתוך כבוד ראש הכנעה ומרא דכתבי חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת ומתפללים, כדי שייקנו את לבם למקום. אפלו המלך שואל בשלומו, לא יאפלו נחש כרוך על עקבו, לפי שסיק: **ב** מזכירין גבורות ונשמים בתחת הממים, ושואליו הנשמים בברכת השנים, והבדלה בחזון הדעת, רבי עקיבא אומר, אומרה ברכה רביעית בפני עצמה. רבי אליעזר אומר, בהודאה: **ג** האומר (ברכוכו טובים הרי זו דרך המינות), על כן צפור יגיעו רחמיך, ועל טוב וזכר שמך, מודים מודים, ואת סרבי העובר לפני התבה וטעה, יעבור אחר תחתיו, ולא יתא סרבי באתה שגיה. מפני הוא מתחלה הברכה בשפנה בה: **ד** העובר לפני התבה, לא יענה אחר הכהנים אמן, מפני הטורף. ואם אין שם כהן אלא הוא, לא ישא את כפיו. ואם הבקטחה וטעה, סימן רע לו. ואם שליח צבור הוא, סימן רע לשולחיו, מפני ששלוחו של אדם כמותו. אמרו עליו על רבי חנינא בן דוסא, שהיה מתפלל על החוליה ואומר, זה חי וזה מת, אמרו לו, מפני אתה יודע, אמר להם, אם שגורה תפלתך יודע, אני שהוא מקבל, ואם לאו, יודע אני שהוא מטרף:

ג רבן גמליאל אומר, בכל יום מתפלל אדם שמונה עשרה. רבי יהושע אומר, מעין שמונה עשרה, שאומרים קצור הברכה וחותם סוף כל ברכה, ויש אומרים הבינו, שהיא ברכה אחת שליש בה פני כל הברכות האמצעיות וחותם ברוך אתה ה' שמונת הפלה, ולשתי הידות אמר ג רבן גמליאל וי' אהדת תקפון רבי עקיבא אומר, אם שגורה תפלתו בפניו שלמד זמנה אלה בה שלא יטעה, יתפלל שמונה עשרה, ואם לאו, שמונה עשרה: **ד** רבי אליעזר אומר, הנושעה תפלתו קבע, אין תפלתו נתוננים, רבי יהושע אומר, המהלך במקום סקנה, מתפלל תפלה אומר, הושעה השם את עמך את שארית ישראל, בכל פרשת העבור יהיו צרכיהם לפניך. ברוך אתה ה' שמונת תפלה: **ה** היה רוכב על החמור, ירד, ואם אינו יכול לירד, יחזיר את פניו, ואם אינו יכול להחזיר את פניו, יכון את לבו כנגד בית קדש הקדשים: **ו** היה יושב בספינה או בקרון או באסדה, יכון את לבו כנגד בית קדש הקדשים: **ז** רבי אליעזר בן עזריה אומר, אין תפלת המוספין אלא בחבר עיר, וחכמים אומרים, בחבר עיר ושלם בחבר עיר. רבי יהודה אומר משמו, כל מקום שיש חבר עיר, הניחיד פטור מתפלת המוספין:

הרח ומרד הנשם, בתחת הממים בכרזה שניה שמדברת מתחית הממים שזמן המרדים המביא חיים לטולם שהנשמים מהיח את הנשמים והנחמים שכבר מתו ונבשלו, שעל ידו גדלון הברכות וגו' שמים אחת מברכותיו של הקדוש שברך הוא דכתיב (ויקרא כ"ב) "עשה גדלות על אי חקר הגתן מטר על פני ארץ, ושואליו הנשמים זמן טל ומטר לשון בקשה בברכת השמים

הרח ומרד הנשם, בתחת הממים בכרזה שניה שמדברת מתחית הממים שזמן המרדים המביא חיים לטולם שהנשמים מהיח את הנשמים והנחמים שכבר מתו ונבשלו, שעל ידו גדלון הברכות וגו' שמים אחת מברכותיו של הקדוש שברך הוא דכתיב (ויקרא כ"ב) "עשה גדלות על אי חקר הגתן מטר על פני ארץ, ושואליו הנשמים זמן טל ומטר לשון בקשה בברכת השמים

הרח ומרד הנשם, בתחת הממים בכרזה שניה שמדברת מתחית הממים שזמן המרדים המביא חיים לטולם שהנשמים מהיח את הנשמים והנחמים שכבר מתו ונבשלו, שעל ידו גדלון הברכות וגו' שמים אחת מברכותיו של הקדוש שברך הוא דכתיב (ויקרא כ"ב) "עשה גדלות על אי חקר הגתן מטר על פני ארץ, ושואליו הנשמים זמן טל ומטר לשון בקשה בברכת השמים